

2017-12-18
Fö2017/01724/MFI

Försvarsdepartementet

Försvarsmakten
107 85 Stockholm

Inriktning för Försvarsmaktens verksamhet för åren 2018 till och med 2020

Regeringens beslut

Regeringen beslutar om inriktningen för Försvarsmaktens verksamhet under återstoden av försvarsinriktningsperioden, 2018 t.o.m. 2020, enligt vad som framgår av bilagan.

Detta beslut ersätter regeringens beslut från den 25 juni 2015 (Fö nr 7) med inriktning för Försvarsmaktens verksamhet för åren 2016 till och med 2020.

Ärendet

Regeringen lämnade den 23 april 2015 propositionen Försvarspolitisk inriktning – Sveriges försvar 2016–2020 (prop. 2014/15:109) till riksdagen. Riksdagen godkände den 16 juni 2015 regeringens förslag till mål för det militära försvaret, mål för det civila försvaret och inriktning för krigsförband i Försvarsmaktsorganisation 2016 (bet. 2014/15:FöU11, rskr. 2014/15:251). Målet för det militära försvaret är därmed att sedan 2016, enskilt och tillsammans med andra, inom och utom landet, försvara Sverige och främja vår säkerhet. Detta ska ske genom att hävda Sveriges suveränitet, värna suveräna rättigheter och nationella intressen, förebygga och hantera konflikter och krig, skydda Sveriges handlingsfrihet vid politisk, militär eller annan påtryckning och om det krävs försvara Sverige mot incidenter och väpnat angrepp samt skydda samhället och dess funktionalitet i form av stöd till civila myndigheter.

Regeringen beslutade den 10 december 2015 (Fö nr 4) om Försvarsmaktens tillgänglighet och beredskap.

Regeringen beslutade den 11 december 2014 (Fö nr I:15) att återaktivera repetitionsutbildning av totalförsvarspliktiga. Regeringen beslutade den 2 mars 2017 (Fö nr 3) att återaktivera mönstring och grundutbildning med värnplikt.

Riksdagen har den 12 december 2017 fattat beslut om budgetpropositionen för budgetåret 2018 (prop. 2017/18:1, bet. 2017/18:FöU1, rskr. 2017/18:101). Utgiftsområde 6, Försvar och samhällets krisberedskap, inkluderar ytterligare åtgärder och resursförstärkningar för att öka den operativa förmågan i krigsförbanden och säkerställa den samlade förmågan i totalförsvaret i enlighet med regeringens överenskommelse den 16 augusti 2017 med Moderaterna och Centerpartiet.

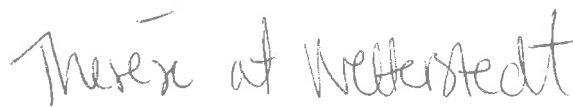
Det militära försvaret ska stärkas. Genom ett tydligare fokus och genom tillskott av ekonomiska medel ska krigsförbandens krigsduglighet öka och därmed också den samlade förmågan hos det militära försvaret att lösa sin grundläggande uppgift att verka krigsavhållande. Därigenom ska det svenska totalförsvaret stärkas.

Krigsförbandens krigsduglighet är det centrala verktyget för uppföljning och värdering av verksamheten.

På regeringens vägnar

Peter Hultqvist

Therése af Wetterstedt

Kopia till

Statsrådsberedningen

Justitiedepartementet/SSK, PO

Utrikesdepartementet/ES, FN

Försvarsdepartementet/ESL, MFU, RS, SI, SUND

Finansdepartementet/BA, ESA, SFÖ

Arbetsmarknadsdepartementet

Utbildningsdepartementet

Försvarets materielverk

Försvarets radioanstalt

Försvarshögskolan

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Totalförsvarets forskningsinstitut

Totalförsvarets rekryteringsmyndighet

**Bilaga till regeringsbeslut den 18 december 2017, Fö nr 7.
Inriktning för Försvarsmaktens verksamhet från 2018 till och med
2020**

Försvars- och säkerhetspolitiska förutsättningar

Sveriges säkerhetspolitik syftar ytterst till att garantera landets oberoende och självständighet. Den ska, inom ramen för målen för vår säkerhet, förebygga krig och framväxten av hot mot svensk, nordisk och europeisk säkerhet. Vi ska kunna hävda vår suveränitet, värna våra suveräna rättigheter och nationella intressen, våra grundläggande värderingar samt skydda Sveriges handlingsfrihet inför politisk, militär eller annan påtryckning.

Säkerhet byggs solidariskt tillsammans med andra och hot mot fred och säkerhet avvärjs i gemenskap med andra länder och organisationer. Sveriges säkerhetspolitik förutsätter att försvaret kan verka tillsammans med andra. Den svenska solidaritetsförklaringen ställer krav på Sveriges förmåga att ge och ta emot stöd, som också kan vara militärt. Bi- och multilaterala försvars- och säkerhetspolitiska samarbeten bör fördjupas. Samarbetet med Finland är av särskild vikt. Samarbetet med Finland omfattar även planering och förberedelser för ett gemensamt användande av civila och militära resurser i olika scenarier. Exempel på detta kan vara hävdandet av respektive lands territoriella integritet och utövande av rätten till självförsvar enligt artikel 51 i FN-stadgan.

Europeisk sammanhållning är av central betydelse för att möta utmaningar mot vår säkerhet. Sverige bör aktivt bidra till den konceptuella utvecklingen inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik och fortsätta att bidra till EU:s civila och militära krishanteringsinsatser. Etablerandet av permanent strukturerat samarbete (Pesco) är ett viktigt led i utvecklingen av EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik vilket Sverige stödjer.

Den ryska aggressionen mot Ukraina och Rysslands agerande i övrigt har försämrat den säkerhetspolitiska situationen i Europa. Ett enskilt militärt angrepp mot Sverige är fortsatt osannolikt. Kriser eller incidenter som även inbegriper militära maktmedel kan dock uppstå och militära angreppshot kan likväl aldrig uteslutas. Regeringen konstaterar att Rysslands aggression mot Ukraina innebär att risken för dessa har ökat även i vårt närområde. Det enskilt viktigaste under försvarsinriktningsperioden 2016 t.o.m. 2020 är att öka den operativa

förmågan i krigsförbanden och att säkerställa den samlade förmågan i totalförsvaret.

En ny inriktning av det militära försvaret är nödvändig. Försvaret går från ett insatsförsvaret till ett försvar som tydligare inriktas mot den nationella försvarsdimensionen. Därmed minskar handlingsutrymmet för deltagande i internationella operationer. Försvaret ska i första hand utformas för att kunna möta ett väpnat angrepp. Det är en del i utvecklingen av ett totalförsvaret för att kunna hantera de utmaningar och hot som följer av det förändrade säkerhetspolitiska läget. Åtgärderna kan inte bara betraktas utifrån isolerade svenska förhållanden, utan måste utformas i ett större Östersjö-, europeiskt och globalt sammanhang.

Det aktiva engagemanget och deltagandet i internationella insatser, civila och militära, inom ramen för FN, EU, Nato och OSSE fortsätter. Det bidrar till ökad säkerhet, förebygger konflikter, och skapar förutsättningar för hållbar fattigdomsbekämpning och utveckling. Deltagande i insatser är också ett sätt att visa solidaritet och fördjupa samarbetet med länder och organisationer som är viktiga för säkerheten i vårt närområde.

Politiska, ekonomiska och diplomatiska medel, påverkansoperationer och cyberattacker är exempel på verktyg som används för att påverka andra stater. Militärt våld kvarstår som ett av dessa verktyg och hot om militär eskalation respektive förmåga till avskräckning förstärker i många fall också effekten av andra åtgärder. Den olagliga annekteringen av Krim har visat på de fördelar som ett överraskande och snabbt agerande kan ge en angripare genom att etablera faktum, och på vikten av att en angripare tvingas ta till vapenmakt, väpnade krigshandlingar, för att bemäktiga sig eller utnyttja territorium.

Sverige har en möjlighet och ett ansvar att påverka utvecklingen i Östersjöområdet. Mot bakgrund av utvecklingen i vår omvärld i allmänhet och i Östersjöområdet i synnerhet har Gotland en särskilt viktig position inte minst för kontrollen av sjö- och luftvägarna till och från Baltikum. Det är ett svenskt militärstrategiskt intresse att ha en militär närvaro på Gotland. En svensk militär närvaro på och runt Gotland har också en stabiliserande effekt på den militärstrategiska situationen i Östersjöområdet.

Den svenska försvarsförmågan ska stärkas. Genom att kunna möta ett väpnat angrepp ska totalförsvaret tillsammans med politiska, diplomatiska

och ekonomiska medel utgöra en tröskel för den som skulle vilja angripa Sverige, eller utöva påtryckningar med militära maktmedel. En trovärdig militär förmåga bidrar till fortsatt fredlig utveckling och politisk handlingsfrihet.

Ekonomiska förutsättningar

Regeringen har i budgetpropositionen för 2018 redovisat en inriktning för försvarsanslagen 2018-2020. Försvarsmaktens tilldelade medel framgår av de årliga regleringsbreven.

Under 2017 slöts två försvarspolitiska överenskommelser om ytterligare åtgärder och resursförstärkningar för att öka den operativa förmågan i krigsförbanden och säkerställa den samlade förmågan i totalförsvaret. De ekonomiska tillskotten aviserades av regeringen i vårändringsbudgeten för 2017 och budgetpropositionen för 2018. Överenskommelserna innebär ytterligare ekonomiska resurser till Försvarsmakten, i syfte att säkerställa följande:

- att förmågan att samtidigt kunna mobilisera hela krigsorganisationen i händelse av höjd beredskap förstärks ytterligare,
- att krigsdugligheten hos de förband som har lägst krigsduglighet höjs framför att ytterligare höja de förband som redan har godtagbar duglighet,
- att övningsverksamheten utökas,
- att Försvarsmakten senast 2020 kan agera samtidigt med två brigader med godtagbar förmåga,
- att tillgängligheten till befintlig materiel ökar genom ytterligare underhålls- och vidmakthållandeåtgärder och att anskaffningen av mängdmateriel, krigsnödvändiga förnödenheter och reservdelar ökar,
- att investeringar görs inom följande områden:
 - sjukvårdsmateriel,
 - ammunition,
 - vidmakthållande av luftburen sensorförmåga till efter 2020,
 - införande av marina ledningssystem i form av taktisk datalänk,
 - vidmakthållande och anskaffning av sambands- och ledningsmateriel till arméförbanden,
 - beredskapshöjande åtgärder och utökat vidmakthållande för sjöminor samt
 - vidmakthållande och anskaffning av lastbilar, terräng- och specialfordon.

- att anskaffningen av ett nytt medelräckviddigt luftvärnssystem inleds snarast och fullföljs under kommande försvarsbeslutsperiod (2021-2025),
- att uppdragsverksamheten hos de frivilliga försvarsorganisationerna förstärks,
- att de regionala staberna förstärks för att möjliggöra ökad samverkan med aktörer inom totalförsvaret,
- att cyber- och informationssäkerheten förstärks,
- att forskningen inom försvarsområdet förstärks,
- att antalet platser på officersutbildningen utökas, både för officerare och för reservofficerare,
- att antalet totalförsvarspliktiga som genomför grundutbildning med värnplikt och antalet kontinuerligt tjänstgörande soldater ökar,
- en ökad beredskap och tillgänglighet inom Försvarsmakten, bl.a. genom IT-åtgärder, beredskapskontroller och utökad incidentberedskap,
- att stridsgrupp Gotland förstärks med luftvärnsförmåga från och med 2018,
- en utökad ambition i Försvarsmaktens övningsverksamhet under 2017,
- en ökad fordonsanskaffning till hemvärnet under 2017,
- en ökad fordonsanskaffning för att möjliggöra spridning av flygstridskrafterna under 2017,
- en ökad återanskaffning av reservdelar och ökat materielunderhåll under 2017.

Regeringens beslut den 25 juni 2015 om inriktning av Försvarsmaktens verksamhet för åren 2016 till och med 2020 innebär ett tillskott om 10,2 miljarder kronor. Tillsammans med efterföljande kompletterande regeringsbeslut, ska tillskottet säkerställa följande:

- att krigsdugligheten i krigsförbanden kan höjas ytterligare genom att alla förband kan genomföra krigsförbandsövning under inriktningsperioden,
- att arméstridskrafterna utökas med en motoriserad skyttebataljon samtidigt som den lätta skyttebataljonen bibehålls men omorganiseras för att kunna vara lufttransportabel,
- att de mekaniserade bataljonerna tillförs ett nytt stridsfordonsburet granatkastarsystem,
- att ytterligare brobandvagnar tillförs,

- att de motoriserade skyttebataljonerna tillförs utökad pansarvärnsförmåga,
- att en stridsgrupp Gotland organiseras med ett mekaniserat kompani och ett stridsvagnskompani från och med 2018,
- att utbildningsgruppen på Gotland förstärks för att medge ökad övnings- och utbildningsverksamhet,
- att hemvärnet med de nationella skyddsstyrkorna tillförs granatkastare och bataljonsledningsförmåga,
- att ytterligare personlig utrustning och ammunition anskaffas,
- att två korvetter av Gävleklass modifieras så att de är operativt och tekniskt relevanta till mitten av 2020-talet,
- installation av antiubåtsgranatkastarsystem på minröjningsfartyg typ Koster,
- att sex bevakningsbåtar modifieras och bibehålls som bojbåtar,
- att nya undervattenssensorer anskaffas,
- att tillgängligheten på det taktiska transportflyget kan ökas,
- att förmågan till spridning av flygstridskrafterna inom och mellan baser ökar,
- att ytterligare stridsbåtar livstidsförlängs utöver tidigare beslut avseende stridsbåt 90,
- att åtgärder genomförs för att öka tillgängligheten på JAS 39C/D under ombeväpningen till JAS 39E.

Verksamhet

Uppgifter, resultat och organisation

Försvarmaktens uppgifter, enligt förordning (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten, är utgångspunkten för kraven på Försvarmaktens operativa förmåga. Resultatet uppnås genom utveckling och vidmakthållande av Försvarmaktens krigsförband.

Krigsförbanden ska utformas för att kunna möta ett väpnat angrepp. Alla delar av Försvarmaktens organisation och all anställd personal som har uppgifter vid höjd beredskap ska krigsorganiseras och krigsplaceras. Med utgångspunkt i den svenska säkerhetspolitiken ska förmågan i så stor utsträckning som möjligt utvecklas tillsammans med andra länder och organisationer.

Försvarmaktens stridskrafter ska indelas i arméstridskrafter, marinstridskrafter, flygstridskrafter och försvarmaktsgemensamma stridskrafter.

Alla delar av Försvarsmaktens organisation som har uppgifter att lösa vid höjd beredskap ska ges ett krigsduglighetskrav. Krigsförbandens krigsduglighet ska värderas utifrån deras huvuduppgifter och kravet att kunna mobilisera inom en vecka efter beslut om höjd beredskap.

Försvarsmakten ska öka förutsättningarna för att Sverige ska kunna ge och ta emot militärt stöd som kan vara såväl indirekt som direkt. I det sammanhanget är arbetet med värdlandsstödsavtalet med Nato av stor vikt.

Försvarsmakten har kvalificerade resurser som i många fall saknas inom andra samhällssektorer. Dessa resurser är i flera avseenden användbara när samhället utsätts för påfrestningar. Förmågan att samutnyttja militära och civila resurser bör öka. Försvarsmakten ska även kunna samverka med övriga totalförsvarsaktörer inför och under höjd beredskap, krig och krigsfara.

Krigsförbanden i Försvarsmaktsorganisation 2016

Försvarsmaktsorganisation 2016 ska i huvudsak bestå av följande krigsförband.

Krigsförband	Antal
Arméstridskrafter	
Brigadstab	2
Brigadspaningskompani	2
Mekaniserad bataljon	5
Motoriserad skyttebataljon	2
Stridsgrupp Gotland	1
Lätt skyttebataljon	1
Artilleribataljon	2
Luftvärnsbataljon	2
Jägarbataljon	1
Underrättelsebataljon	1
Säkerhetsbataljon	1
Militärpolisbataljon	1
Livbataljon	1
Ingenjörbataljon	2
CBRN-kompani	1
Tungtransportkompani	1
Hemvärnsbataljon	40

Marinstridskrafter	
Sjöstridsflottiljledning	2
Korvettdivision	2
Minröjningsdivision	2
Underhållsdivision	2
Röjdykardivision	1
Ubåtsflottiljledning	1
Ubåtsdivision	1
Amfibiebataljon	1
Bevakningsbåtkompani	1
Marinbas	1
Flygstridskrafter	
Flygflottilj	4
Stridsflygdivision	6
Transport- och specialflygdivision	1
Helikopterflottilj	1
Stridsledning- och luftbevakningsbataljon	1
Försvarsmaktsgemensamma stridskrafter	
<i>Lednings- och underrättelseförband</i>	
Högkvarteret med stabsförband	1
Regional stab	4
Sambandsbataljon	1
Ledningsplatsbataljon	1
Telekrigbataljon	1
Försvarsmaktens telekommunikations- och informationssystemförband (FMTIS)	1
It-försvarsförband	1
<i>Logistikförband</i>	
Logistikbataljon	2
Teknisk bataljon	1
Sjukhuskompani	2
Sjukvårdsförstärkningskompani	2
Försvarsmaktens logistik (FMLOG)	1
Trafik- och transportledningskompani	1

<i>Specialförband</i>	
Särskild operationsgrupp	1
<i>Depåförband</i>	
Depåförband	19

Förbandstyper

Krigsförbanden ska bestå av stående förband, kontraktsförband och hemvärnsförband. I Försvarsmakten ska det också finnas en förbandsreserv.

Stående förband

Stående förband ska ha hög beredskap och hög tillgänglighet för att lösa uppgifter i krigs- och fredstid. Stående förband ska kunna genomföra operationer i Sverige, i närområdet och utanför närområdet. Stående förband ska i huvudsak bestå av kontinuerligt tjänstgörande personal.

Kontraktsförband

Kontraktsförband ska primärt inriktas mot operationer i händelse av höjd beredskap i Sverige och i närområdet. Kontraktsförbanden ska i huvudsak bestå av pliktpersonal och tidvis tjänstgörande personal.

Hemvärnsförband

Hemvärnsförbanden ska inriktas mot nationella försvarsuppgifter. Hemvärnsförbanden ska även i fredstid snabbt kunna lösa ålagda uppgifter inklusive stöd till samhället vid kris. Hemvärnsförbanden ska bestå av personal med hemvärnsavtal.

Förbandsreserv

För att öka uthålligheten och förbandsvolymen vid en allvarligt försämrad omvärldsutveckling som innebär hot mot Sverige ska Försvarsmakten upprätthålla en förbandsreserv.

Förbandsreserven ska bemannas av totalförsvarspliktig personal som fullgjort värnplikt eller annan motsvarande militär utbildning samt militärt utbildad tidigare anställd personal, som inte tas i anspråk i krigsförbanden och som krigsplaceras i förbandsreserven. Förbandsreserven ska innehålla organisationsbestämmande materiel såsom stridsfordon, som inte tas i anspråk i krigsförbanden. Materielen

förrådsställs och planeras in i förbandsreserven. Materielen ska ges grundläggande underhåll utan att vidareutvecklas.

Förbandsreserven ska senast tre år efter regeringens beslut och med tillförda medel kunna lösa nationella försvarsuppgifter. Vid beslut om iståndsättande krävs tillämpning av lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt.

Personalreserv

Utöver förbandsreserven ska Försvarsmakten genom Totalförsvarets rekryteringsmyndighet upprätthålla en personalreserv där personal som inte tas i anspråk på annan plats ska krigsplaceras.

Materielreserv

Materiel som bedöms vara tekniskt och operativt relevant men som inte fördelats till krigsförband eller förbandsreserv ska ingå i materielreserven.

Stridskrafterna

Krigsdugligheten hos krigsförbanden och den samlade förmågan hos det militära försvaret att möta ett väpnat angrepp ska öka under försvarsinriktningsperioden. Det är prioriterat att höja krigsdugligheten hos de förband som har lägst krigsduglighet framför att ytterligare höja de förband som redan har godtagbar duglighet.

Förmågan att samtidigt kunna mobilisera Försvarsmaktens hela krigsorganisation i händelse av höjd beredskap är av grundläggande betydelse för försvaret av Sverige och ska förstärkas.

Under försvarsinriktningsperioden ska tillgängligheten till befintlig materiel öka genom ytterligare underhålls- och vidmakthållandeåtgärder. Anskaffningen av fordon, mängdmateriel, krigsnödvändiga förnödenheter och reservdelar ska också öka.

Förmågan att verka inom ramen för en multinationell gemensam operation är grundläggande för möjligheten att verka i Sverige, i närområdet och i operationer utanför närområdet. Därmed ställs krav på samtliga stridskrafter när det gäller interoperabilitet. Samarbete med Nato är centralt för att öka förmågan att verka – både nationellt och internationellt. Försvarsmakten ska inom alla stridskrafter bidra till att utöka och utveckla det nordiska och nordisk-baltiska samarbetet såväl

som det bilaterala samarbetet med USA, Storbritannien, Danmark, Norge, Tyskland och Polen. Samarbetet med Finland är av särskild vikt.

Försvarsunderrättelseförmåga

Den svenska försvarsförmågan liksom den svenska utrikes-, försvars- och säkerhetspolitiken är beroende av en god försvarsunderrättelseförmåga. Försvarsmakten ska fortsatt utveckla och förstärka försvarsunderrättelseförmågan.

Cyberförsvar

Sveriges samlade förmåga att förebygga, upptäcka, förhindra och aktivt hantera konsekvenserna av antagonistiska it-angrepp från kvalificerade statliga eller statsstödda aktörer ska utvecklas och förstärkas. Detta inkluderar utvecklingen av förmågan att, i enlighet med folkrätten, genomföra aktiva operationer i cybermiljön, som är en av flera arenor där Försvarsmakten ska kunna agera. Cyberförmågor ska bidra till att höja tröskeln för en aktör som överväger att angripa eller utöva påtryckningar mot Sverige eller svenska intressen. Sveriges cyberförsvar ska utvecklas i samverkan och koordinering mellan Försvarsmakten, övriga försvarsmyndigheter och andra berörda myndigheter.

Övningsverksamhet

Förmågan att genomföra partiell såväl som allmän mobilisering inom de tidsramar som regeringen i särskild ordning anvisar ska planeras och övas. Krigsförbanden ska vara samövade mot sina huvuduppgifter och stridskrafterna ska kunna verka försvarsmaktsgemensamt.

Alla krigsförband ska genomföra krigsförbandsövning under försvarsinriktningsperioden. Krigsförbandsövningarna ska omfatta hela krigsförband, inklusive totalförsvarspliktiga, eller i undantagsfall minst hela underavdelningar av dessa och kompletta funktionskedjor. Den del av krigsförbandens personal som inte är anställd ska inkallas till repetitionsutbildning med stöd av lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt och regeringens beslut den 11 december 2014 om skyldighet för totalförsvarspliktiga att fullgöra repetitionsutbildning (Fö nr I:15). Antalet totalförsvarspliktiga som repetitionsutbildas ska öka. Kontraktsförband med hög andel totalförsvarspliktig personal ska prioriteras.

Övningsverksamheten ska i ökad utsträckning inriktas mot kvalificerade stridskraftsgemensamma övningar inom ramen för Försvarsmaktens uppgift att kunna försvara Sverige mot ett väpnat angrepp. Större

försvarsmaktsövningar ska genomföras under försvarsinriktningsperioden. Mobiliseringsövningar och mobiliseringskontroller liksom beredskapsövningar och beredskapskontroller ska genomföras regelbundet för att identifiera och åtgärda svagheter som påverkar effektiviteten och förmågan till mobilisering.

Försvarsmakten ska med sin övningsverksamhet verka aktivt i Sverige och i närområdet. Särskild prioritet ska läggas på verksamhet i Östersjön inkluderande på och runt Gotland. Försvarsmakten ska öka övningsverksamheten med armé-, marin- och flygstridskrafter på och kring Gotland. Försvarsmakten ska regelbundet öva med luftvärnsförband på Gotland. Försvarsmakten ska delta i kvalificerade gemensamma övningar tillsammans med andra aktörer. Utvecklingen av övningar tillsammans med andra länder ska i första hand ha sin grund i samarbetet med de nordiska och baltiska staterna samt Nato, USA och Storbritannien för att utveckla interoperabiliteten och övningsverksamheten i närområdet samt höja tröskeln för militära incidenter och konflikter. Försvarsmakten ska fortsätta arbetet för att möjliggöra en nordisk s.k. flaggövning.

Internationella operationer

Försvarsmaktens deltagande i internationella operationer bidrar till ökad säkerhet, förebygger konflikter, och skapar förutsättningar för hållbar fattigdomsbekämpning och utveckling. Försvarsmakten ska delta i internationella operationer enligt särskilda beslut.

Arméstridskrafter

Arméstridskrafterna ska utformas för att kunna möta ett väpnat angrepp och verka i hög konfliktnivå mot en kvalificerad motståndare. Huvuddelen av arméförbanden, tillsammans med relevanta delar av de försvarsmaktsgemensamma stridskrafterna, ska därför kunna organiseras i två brigader. Försvarsmaktens förmåga att kunna agera samtidigt med två brigader ska öka till 2020. Krigsdugligheten hos de förband som har lägst krigsduglighet ska prioriteras. Genom investeringar i sambands- och ledningsmateriel ökar förmågan till ledning av krigsförbanden.

Stridsgrupp Gotland förstärks med luftvärnsförmåga från och med 2018.

Omvärldsutvecklingen innebär att tillgång till luftvärn med medellång räckvidd är väsentlig för Sveriges säkerhet. Anskaffningen av ett nytt

medelräckviddigt luftvärnssystem inleds därför snarast och fullföljs under kommande försvarsbeslutsperiod (2021-2025).

Huvuddelen av arméstridskrafterna ska vara kontraktsförband och i huvudsak bemannas med totalförsvarspliktig personal och tidvis tjänstgörande personal. Försvarsmakten ska planera grundutbildningen för att kunna möjliggöra förbandsvis omsättning inom främst armén.

Hemvärnsförbandens lokala förankring och rekrytering är viktig för försvarets folkförankring. Försvarsmakten ska indela hemvärnet i regionalt och lokalt organiserade hemvärnsbataljoner. De ska bestå av bevakningskompanier med stationära uppgifter och skyttekompanier som kan förflyttas för att lösa uppgifter regionalt men även i övriga Sverige. Försvarsmakten ska under försvarsinriktningsperioden tillföra hemvärnet med de nationella skyddsstyrkorna fyra granatkastarplutoner och bataljonledningsförmåga vilket ger fyra av hemvärnsbataljonerna en utökad förmåga till indirekt eld för att kunna lösa mer kvalificerade uppgifter.

Uppdragsverksamheten hos de frivilliga försvarsorganisationerna ska stärkas föra att stödja deras viktiga roll inom det militära försvaret. Försvarsmakten ska fortsätta att nyttja de frivilliga försvarsorganisationernas bidrag i form av specialistkompetens vid bemanningen av hemvärnsförbanden. Försvarsmakten ska även pröva möjligheten att utnyttja personal från de frivilliga försvarsorganisationerna även vid bemanning av andra krigsförband.

Marinstridskrafter

Försvarsmakten ska utforma marinstridskrafterna för att kunna möta ett väpnat angrepp samtidigt som förmågan att upprätthålla den territoriella integriteten ska öka.

Förmågan till kvalificerad ytstrid, undervattensstrid, minröjning, luftförsvar, eskortering, amfibiestrid, ubåtsjakt och underrättelseinhämtning ska vidmakthållas och fortsatt utvecklas. Förmåga till sjöövervakning samt till att stödja specialförbanden ska vidmakthållas liksom den sjöburna signalspaningsförmågan och förmågan till sjöminering. Genom investeringar i taktisk datalänk ökar förmågan till kvalificerad sjöstrid.

Marinstridskrafterna ska i huvudsak utgöras av stående förband. De marina förbanden bör i ökad utsträckning öva och vara till sjöss. För att

öka fartygsförbandens tillgänglighet i fredstid och beredskap för intagande av höjd beredskap ska de sjögående förbanden under försvarsinriktningsperioden, utöver besättningar för tillförda bevaknings- och bojbåtar, tillföras motsvarande två extra besättningar samt ett antal ytterligare extra befattningar som fördelas på förbanden.

Kärnan i de marina förbanden ska utgöras av sju korvetter, fyra ubåtar och sju minröjningsfartyg. Under försvarsinriktningsperioden ska utveckling och produktion av två stycken nästa generations ubåt fortsätta.

Mot bakgrund av det försämrade säkerhetsläget i vårt närområde ska Försvarsmakten verka för en utökad samverkan med myndigheter med olika ansvar i den maritima miljön.

Fortsatt utveckling av den gemensamma finsk-svenska marina stridsgruppen ska vara särskilt prioriterat för marinstridskrafternas internationella samverkan, liksom samarbetet med Finland inom sjöövervakning. Förmåga till strategisk sjötransport bör tillhandahållas genom internationellt samarbete och genom att använda civila resurser.

Försvarsmakten ska i första hand genomföra materielförnyelse i marinstridskrafterna genom uppgraderingar och modifieringar av befintliga system. Förmåga och tillgänglighet bör tillgodoses även under perioder med omfattande materielöversyner.

Flygstridskrafter

Försvarsmakten ska utforma flygstridskrafterna för att kunna möta ett väpnat angrepp samtidigt som förmågan att hävda den territoriella integriteten vidmakthålls.

I syfte att öka den operativa förmågan, bör ombeväpning av stridsflygdivisionerna från JAS 39C/D till JAS 39E inledas under försvarsinriktningsperioden. Ökad tillgänglighet i stridsflygsystemet ska medge ett ökat flygtidsuttag, vilket bidrar till att säkerställa den flygoperativa förmågan under ombeväpningsfasen från JAS 39C/D till JAS 39E.

JAS 39C/D ska vidmakthållas till dess att JAS 39E är fullt operativ.

Den luftburna sensorförmågan ska vidmakthållas.

Försvarmakten ska vidta åtgärder så att tillgången till nyckelkompetenser inom flygstridskrafterna säkras.

Möjligheter att inom det nordiska försvarssamarbetet utveckla samarbete kring underhåll och användande av transportflygresurser ska fortsatt sökas.

Försvarmakten ska öka flygstridskrafternas förmåga till skydd och spridning inom och mellan baser. Detta ska även beaktas i Försvarmaktens övningsverksamhet.

Helikopterförbanden

Försvarmakten ska utforma helikopterförbanden för att stödja armé- och marinstridskrafterna. Helikopterförbanden ska genom samövning särskilt utveckla förmåga att stödja marinstridskrafternas ubåtsjaktförmåga samt transport av markstridsförband.

Försvarmaktsgemensamma stridskrafter

Försvarmakten ska utforma de försvarmaktsgemensamma stridskrafterna för att kunna möta ett väpnat angrepp genom att säkerställa de samlade stridskrafternas behov av strategisk och operativ ledning, operativ underrättelseförmåga samt operativ och taktisk ledningsförmåga för att lösa Försvarmaktens uppgifter i fredstid och vid höjd beredskap. De försvarmaktsgemensamma stridskrafterna ska bestå av lednings-, underrättelse-, logistik-, special- och depåförband.

Försvarmakten ska anpassa lednings- och logistikförbanden utifrån arméstridskrafternas inriktning att verka med två brigader i hög konfliktnivå mot en kvalificerad motståndare. Vid aktivering eller mobilisering ska delar av de försvarmaktsgemensamma lednings- och logistikförbanden överföras till arméstridskrafterna för lösandet av taktiska uppgifter i brigad. Inom de försvarmaktsgemensamma förbanden ska andelen stående förband respektive kontraktsförband motsvara behoven av stöd hos övriga stridskrafter och Försvarmaktens ledning.

Lednings- och underrättelseförbanden

Försvarmakten ska inrikta ledningsförbanden med utgångspunkt i armé-, marin- och flygstridskrafternas ledningsbehov i fred samt vid höjd beredskap och då ytterst i krig.

För att stärka den operativa förmågan i arméstridskrafterna och för att utveckla förmågan att verka med två brigader ska en tydligare koppling och bättre samordning skapas mellan ledningsplatsbataljonens kompanier och brigadstaberna. Vid höjd beredskap eller vid behov i fredstid ska brigadstabsbetjäningsförbanden underställas brigaderna.

De regionala staberna ska stärkas för att möjliggöra ökad samverkan med aktörer inom totalförsvaret.

Försvarsmakten ska under försvarsinriktningsperioden prioritera tillförsel av grundläggande sambandsmedel såsom radiomateriel. Det är också av stor vikt att sensorkedjan vidmakthålls och att tillgängligheten i bärarnäten säkerställs. Informationsinfrastruktur ska fortsatt tillföras för att möjliggöra ledningsförmåga mellan stridande förband och staber.

Logistikförbanden

Försvarsmaktens operativa behov ska vara styrande för logistikfunktionen. Det gäller såväl i fred som vid höjd beredskap och då ytterst i krig. Försvarsmakten ska inrikta logistikbataljonerna, huvuddelen av den tekniska bataljonen samt sjukvårdsförstärkningskompanierna mot att vid höjd beredskap, eller vid behov i fredstid, underställas brigaderna.

Personal inom logistikorganisationen ska vara krigsplacerad eller inplanerad för allmän tjänsteplikt med stöd av lagen om totalförsvarsplikt.

Specialförband

Försvarsmakten ska vidmakthålla specialförbandens förmåga att stödja genomförandet av gemensamma operationer genom samövning och samordning med andra stridskrafter. Specialförbanden ska delta i multinationella övningar och särskild vikt ska läggas på övningar som genomförs i vårt närområde.

Försvarsmakten ska upprätthålla hög tillgänglighet och beredskap på specialförbanden för att kunna genomföra räddnings-, evakuerings-, förstärknings- och fritagningsoperationer i de områden där Försvarsmakten har personal.

Depåförband

Försvarsmakten ska skapa geografiskt spridda depåförband för att säkerställa det lokala behovet av stöd till den ordinarie verksamheten samt som stöd vid aktivering i fredstid och mobilisering vid höjd beredskap. I

depåförbanden krigsplaceras aktuella organisationsenheters tillgängliga personal och materiel som inte är krigsplacerade vid andra krigsförband.

Personalförsörjning

Personalförsörjningen av det militära försvaret ska bygga dels på frivillighet och dels på totalförsvarsplikt. Samtliga krigsförband ska vid varje givet tillfälle vara fullt bemannade med såväl anställd som totalförsvarspliktig personal.

Försvarsmakten ska använda de möjligheter som den återaktiverade värnplikten innebär för att förbandsvis utbilda och bemanna krigsförbanden samt krigsplacera personal i förbands- respektive personalreserven.

Fördelningen av anställd respektive totalförsvarspliktig personal till enskilt krigsförband ska primärt göras utifrån kraven på beredskap och möjligheterna att verka med kompletta samtränade förband.

Försvarsmakten ska inom ramen för den delegerade statliga arbetsgivarpolitiken överväga att ta upp diskussioner om åtgärder, inklusive införandet av ett system med tidsdelmål med ekonomisk kompensation liksom andra typer av incitament, för att gruppbefäl, soldater och sjömän ska fullfölja sina tidsbegränsade anställningar.

Grundutbildning med värnplikt

All grundutbildning som påbörjas från och med den 1 januari 2018 sker med värnplikt utifrån lagen (1994:1809) och förordningen (1995:238) om totalförsvarsplikt. Grundutbildningen bör så långt möjligt genomföras av hela underenheter i krigsförbanden i en tydlig förbandsomsättningsmodell i syfte att höja krigsdugligheten hos krigsförbanden.

Antalet totalförsvarspliktiga som genomför grundutbildning med värnplikt ska senast år 2020 öka utöver redan beslutade 4000 värnpliktiga per år 2018 och 2019.

Grundutbildningen ska vara anpassad för att kontinuerligt säkerställa att krigsorganisationens behov av personal i krigsförband och i reserver tillgodoses.

Försvarsmaktens personalförsörjning innebär att en individ efter fullgjord och godkänd grundutbildning med värnplikt, och som i övrigt uppfyller

relevanta krav, ska ha möjlighet att bl.a. söka officersutbildning, söka anställning som gruppbefäl, soldat eller sjöman (GSS) eller teckna ett hemvärnsavtal. Försvarsmakten ska därför informera individerna som genomför grundutbildning med värnplikt om dessa frivilliga valmöjligheter för ett fortsatt engagemang. Personalförsörjningen ska så långt som möjligt bygga på den enskildes intresse, motivation och vilja.

Krigsplacering

All personal som krävs vid höjd beredskap i det militära försvaret ska vara krigsplacerad. Samtliga krigsförband och förbandsreserven ska vara helt uppfyllda i fråga om krigsplacerad personal. Till krigsförbanden ska även finnas knutna mobiliseringsreserver. Personal som för närvarande inte behövs i krigsförbanden, förbandsreserven och mobiliseringsreserven ska krigsplaceras i en personalreserv.

Officersförsörjningen

Försvarsmakten ska fortsätta det pågående förändringsarbetet med anledning av införandet av flerbefälssystemet, så att den ökade professionaliseringen mot djup systemkompetens och det praktiska yrkesutövandet som utgör kärnan i flerbefälssystemet uppnås.

Försvarsmaktens arbete med att bredda rekryteringen till officersyrket ska fortsätta.

Avseende reservofficerare ska Försvarsmakten grundutbilda såväl officerare som specialistofficerare. För individer som ska bli (taktisk) officer ska en kortare inomverksutbildning erbjudas de som redan har eller kommer att skaffa sig en civil högskoleutbildning.

Försvarsmakten ska öka antalet platser på officersutbildningen, både för officerare och för reservofficerare.

Jämställdhet och likabehandling

Försvarsmakten ska fortsätta sitt arbete för att öka jämställdheten och arbetet för likabehandling och icke-diskriminering. Åtgärder ska vidtas för att öka andelen kvinnor på alla nivåer i myndigheten i syfte att bidra till en större rekryteringsbas och därmed bredda kompetensen inom Försvarsmakten. Arbetet med att se över t.ex. kravprofiler och beredskapsunderlag bör ske kontinuerligt så att de är relevanta efter dagens förhållanden och utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Materielförsörjning

Materiel- och logistikförsörjning, inklusive forskning och utveckling, i fred såväl som vid höjd beredskap, syftar till att stödja Försvarmaktens krigsduglighet. Försvarmaktens operativa behov ska därmed vara styrande för materiel- och logistikförsörjningen. Materiel- och logistikförsörjningens organisation och planering ska utgå ifrån den verksamhet som krävs för krigsförbandens mobilisering och användning vid höjd beredskap.

Materiel- och logistikförsörjningen ska stödja målet att krigsförbandens krigsduglighet ska öka under försvarsinriktningsperioden. I ledningen av materiel- och logistikförsörjningen ska Försvarmakten prioritera avhjälpandet av identifierade omedelbara brister framför långsiktig förmågeutveckling. Vidare ska Försvarmakten sträva efter att minska ledtider och reducera risker i syfte att snabbare kunna tillmötesgå operativa behov.

Försvarmakten ska i samverkan med Försvarets materielverk tillämpa följande principer för materielförsörjningen:

- vidmakthållande och uppgradering av befintlig materiel bör, om det är ekonomiskt försvarbart och operativa krav kan uppnås, väljas före nyanskaffning,
- nyanskaffning bör, när sådan är nödvändig, i första hand ske av på marknaden befintlig, färdigutvecklad och beprövad materiel,
- utveckling bör genomföras först när behoven inte kan tillgodoses enligt ovan.

Försvarmakten ska vidare säkerställa att befintlig tekniskt och operativt relevant materiel med kvarvarande livslängd inte avvecklas.

För att undvika glapp i den operativa förmågan ska Försvarmakten endast om synnerliga skäl föreligger avveckla befintlig materiel innan ny materiel är förbandsatt.

Logistik för högre försvarsberedskap

Genom regeringens beslut Fö nr 2 och 3 av den 26 oktober 2017 ska förberedelser göras så att uppgifter inom logistikverksamheten organiseras under Försvarmakten från och med 1 januari 2019.

Målet för omställningsarbetet avseende logistikverksamheten som bedrivs av Försvarmakten och Försvarets materielverk är att åstadkomma en

materiel- och logistikförsörjning som i första hand är anpassad för att stödja krigsförbanden vid höjd beredskap, inklusive mobilisering.

Kvarvarande planerade besparingsåtgärder utgående från regeringsbeslut Fö nr 8 och 9 av den 28 juni 2012 ska genomföras under förutsättning att åtgärderna står i samklang med målet om en ökad operativ förmåga i krigsförbanden.

Planering av materielinvesteringar

I tillägg till vad som framgår av 9 kap. 3–4 §§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska förslag till investeringsplaner för investeringar som avser samhällsändamål omfatta den kommande tolvårsperioden. Förslaget ska lämnas i form av en sammanfattande rapport, en tabell över samtliga investeringar samt en detaljerad redogörelse per investeringsobjekt (objektsredovisning).

Planeringsfaser

Investeringsplanen ska även delas upp i anskaffningsfas, förberedelsefas och konceptfas.

Anskaffningsfasen (år 1–3) utgörs av de materielobjekt som ska anskaffas. Försvarmakten ska i budgetunderlaget samlat framställa om regeringens medgivande att beställa de materielobjekt inom anslagen 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* som:

- omfattar ekonomiska bindningar över 200 miljoner kronor,
- medför förändringar av större betydelse för Försvarmaktens utveckling,
- bedöms påverka regeringens handlingsfrihet,
- bedöms påverka Sveriges relationer till andra nationer eller
- i övrigt är av särskild betydelse.

Förberedelsefasen (år 4–6) utgörs av de materielobjekt som förbereds för anskaffning. Försvarmakten ska i budgetunderlaget samlat framställa om regeringens medgivande att inleda förberedelser inför anskaffningen av de materielobjekt inom anslagen 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* som omfattas av kriterierna ovan och som Försvarmakten vill föra till förberedelsefasen.

Konceptfasen (år 7–12) utgörs av övriga materielobjekt, dvs. de anskaffningsbehov som bör utredas vidare.

Försvarmakten ska, i de underlag som ligger till grund för regeringens ställningstaganden ifråga om materielinvesteringar, redovisa vilka avvägningar i fråga om kravbild samt riskhanteringsåtgärder som vidtagits för att anskaffningen ska kunna genomföras enligt redovisad målbild och planering.

Väsentliga säkerhetsintressen

Försvarmakten ska beakta att stridsflygförmåga, undervattensförmågan och integritetskritiska delar av ledningssystemområdet såsom sensorer, telekrig och krypto, utgör väsentliga säkerhetsintressen för Sverige. Försvarmakten ska sträva efter att dessa förmågor långsiktigt bibehålls och utvecklas på ett sätt som är rationellt i förhållande till kraven på krigsduglighet och god hushållning med statens resurser.

Internationella materiel- och logistiksamarbeten som Sverige väljer att ingå i bestäms utifrån en bedömning som inbegriper såväl samarbetets bidrag till Försvarmaktens operativa förmåga som en säkerhetspolitisk helhetsbedömning, i enlighet med vad som anförs nedan. Utifrån dessa ingångsvärden kan under vissa omständigheter också totalförsvarets behov eller förhållandet till annan stat rörande ett visst system eller en viss förmåga vara av sådan betydelse för landets säkerhet att de utgör väsentliga säkerhetsintressen.

Internationellt materiel- och logistiksamarbete

Vägledande för Försvarmaktens värdering av internationella materiel- och logistiksamarbeten ska vara hur samarbetet bidrar till att uppfylla Försvarmaktens operativa behov i enlighet med de materielförsörjningsprinciper som anges ovan. Materiel och logistiksamarbeten kan även ha säkerhetspolitisk påverkan och genomföras av andra försvars- och säkerhetspolitiska skäl. I den mån det är relevant ska därför även säkerhetspolitiska aspekter beaktas i myndighetens framställning. I sammanhanget erinras om vad som anförs i prop. 2014/15:109 angående förmågan att verka med andra inom ramen för en gemensam operation. Försvarmakten ska, givet att förutsättningarna ovan är uppfyllda, också beakta möjligheterna till att ett samarbete kan erhålla stöd från det europeiska försvarsindustrisprogrammet.

Forskning och utveckling

Den forsknings- och utvecklingsverksamhet som Försvarmakten beställer ska bidra till långsiktig förmågeutveckling och stärka

Försvarsmaktens förmåga att möta framtida hot. Forskning och utveckling bidrar till kunskap för att kunna fatta strategiska beslut, ställa ändamålsenliga krav och tillhandahålla nödvändig materiel. Försvarsmakten ska förstärka forskningen och utvecklingen inom försvarsområdet samt, för att skapa förutsättningar för framtida inriktning, fortsatt sträva efter att bibehålla handlingsfriheten.